

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku Skupštine

PRIMLJENO:	25. V 2015. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/15-134
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Ministru zdravlja

Poštovani gospodine Šegrtu,

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam Vam sljedeće poslaničko pitanje:

Šta Ministarstvo zdravlja preduzima i šta će dalje preduzeti po pitanju višegodišnjeg pada nataliteta u Crnoj Gori, a sa tim u vezi na koji način namjerava spriječiti selektivne prekide trudnoće po osnovu pola? Kakvi su rezultati kontrole rada privatnih i javnih zdravstvenih ustanova u dijelu prekida trudnoće?

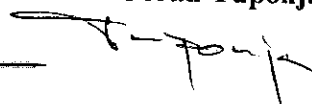
Obrazloženje:

U Crnoj Gori dugi niz godina se rađa sve manje djece. Pri ovom trendu već u narednoj godini možemo očekivati da broj umrlih bude veći od broja novorođenih što dugoročno predstavlja problem održanja i funkcionisanje države u cjelini. Istovremeno podaci nedvosmisleno govore da je Crna Gora država u kojoj je značajno veći broj novorođenih dječaka u odnosu na djevojčice iako zakon zabranjuje prekid trudnoće po osnovu pola. Utisak je da država ne čini ništa da se ova vrsta tihog genocida nad djecom ženskog pola zaustavi kao i da se zaustavi negativan trend sve manjeg rađanja djece uopšte. Postoji interes janosti da se ministarstvo zdravlja aktivno uključi u rješavanje ovog problema.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Poslanik Pozitivne Crne Gore

Goran Tuponja

KLUB POSLANIKA POZITIVNE CRNE GORE

Crna Gora

Ministarstvo zdravlja

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	28.V	20 15	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/15-134/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Broj: 011-127/2015
Podgorica, 26.05. 2015. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
- n/r generalnog sekretara mr Siniše Stankovića -

PODGORICA

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje poslanika Gorana Tuponje

Goran Tuponja, poslanik u Skupštini Crne Gore, postavio je pitanje koje glasi:

Šta Ministarstvo zdravlja preduzima i šta će dalje preduzeti po pitanju višegodišnjeg pada nataliteta u Crnoj Gori, a sa tim u vezi na koji način namjerava spriječiti: selektivne prekide trudnoće po osnovu pola? Kakvi su rezultati kontrole rada privatnih i javnih zdravstvenih ustanova u dijelu prekida trudnoće?

O b r a z l o ž e n j e

U Crnoj Gori dugi niz godina se rađa sve manje djece. Pri ovom trendu već u narednoj godini možemo očekivati da broj umrlih bude veći od broja novorođenih što dugoročno predstavlja problem održavanja i funkcionisanje države u cjelini. Istovremeno podaci nedvosmisleno govore da iako zakon zabranjuje prekid trudnoće po osnovu pola. Utisak je da država ne čini ništa da se ova vrsta tihog genocida nad djecom ženskog pola zaustavi kao i da se zaustavi negativan trend sve manjeg rađanja djece uopšte. Postoji interes javnosti da se ministarstvo zdravlja aktivno uključi u rješavanje ovog problema.

U vezi sa postavljenim pitanjem daje se

ODGOVOR

Na osnovu analize zvanične statistike o stanovništvu u Crnoj Gori (MONSTAT-ovi godišnji statistički izvještaji o stanovništvu u Crnoj Gori) uvidaju se parametri koji karakterišu populaciju novorođenčadi u Crnoj Gori. Trend rađanja u Crnoj Gori karakteriše progresivno smanjenje u toku poslednjih dekada, sa 10636 živorođenih u 1980. na 7215 živorođenih novorođenčadi u 2011. godini. Posmatrajući odnos među polovima u populaciji živorođenih, uočava se progresivno povećanje muške novorođenčadi od 105 muška na 100 ženskih u 1980. na 109 muških na 100 ženskih u 2012. godini. Prosječan odnos među polovima za poslednju dekadu (2003 – 2012. godina) iznosi: 109 muških na 100 ženskih novorođenčadi.

Da bi se preduprijeđio selektivni prekid trudnoće po osnovu pola, država je donijela set zakona iz oblasti primjene biomedicinskih dostignuća kojima se definiše i jasan prohibitorni odnos države prema odabiru pola prije začeća i rođenja. Svi ti zakoni zasnovani su na preporukama sadržanim u Konvenciji o ljudskim pravima i biomedicini Savjeta Evrope i Dodatnom protokolu Konvenciji o ljudskim pravima i biomedicini, u pogledu genetskog testiranja u zdravstvene svrhe, koje je Crna Gora ratifikovala.

Takođe, centralizovana je služba za medicinsku genetiku u okviru javnog zdravstvenog sistema, pa se dijagnostička genetička ispitivanja, uključujući i prediktivna, prenatalna ispitivanja i procjenu rizika za rađanje djeteta sa nasljednim opteređenjem, sprovode samo u okviru Centra za medicinsku genetiku i imunologiju, Kliničkog centra Crne Gore.

U tom centru se nikad nijesu sprovodila genetička ispitivanja koja nemaju medicinske indikacije, a naročito nikad ispitivanja u svrhu određivanja pola «per se», odnosno sa ciljem selekcije fetusa neželjenog pola.

Nadalje, Ministarstvo je u saradnji sa Centrom za medicinsku genetiku i imunološka ispitivanja pripremio plan kontinuiranih aktivnosti sa ciljem ispravljanja ovog društvenog fenomena u našoj državi.

U cilju ustanovljavanja aktuelnog statusa kvaliteta medicinskih usluga u domenu dijagnostičkog genetičkog ispitivanja u svim zdravstvenim ustanovama, Ministarstva zdravlja je:

- Sprovelo nadzor nad ustanovama gde se sprovode aktivnosti humane reprodukcije;
- Uspostavilo izvještavanje od ustanova gde se sprovode aktivnosti humane reprodukcije;
- Unaprijedilo saradnju sa NVO i međunarodnim organizacijama.
- Kroz aktivnosti zdravstvene mreže Jugoistočne Evrope (SEEHN), a tokom crnogorskog predsjedavanja mrežom potpisan Sporazum o saradnji sa UNFPA

- Takođe u okviru "Strategije za reproduktivno i seksualno zdravlje" i realizacijom Akcionog plana 2014-2015. godine, izrađen je protokol za normalan porođaj, antenatalnu zaštitu, klinički vodič o redovnim kontrolama tokom vođenja trudnoće kao i edukacije trudnica.

Mjere koje preduzeo zdravstveni sistem su osnivanje savjetovališta i to za:

- djecu;
- mlade;
- reproduktivno zdravlje, i
- populaciono savjetovalište.

Za sigurno potomstvo u saradnji sa UNICEF-om, i nevladinim organizacijama, Ministarstvo zdravlja je objavilo i vodiče:

- zdravstvena zaštita u porođaju;
- carski rez;
- rutinska postnatalna zaštita žene i njene bebe;
- novorođenačka žutica, i
- vodič za dojenje.

Kontrola rada privatnih i javnih zdravstvenih ustanova u dijelu prekida trudnoće je u nadležnosti Uprave za inspekcijske poslove, od koje nemamo informaciju da postoje nepravilnosti u ustanovama koje imaju pravo da vrše prekid trudnoće. Podsjećam da se prekid trudnoće može uraditi samo u bolničkim uslovima.

MINISTAR,
Prof. dr. Budimir Šegrt

